

Sygn. akt I C 526/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2021 r.

Sąd Rejonowy w Kwidzynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Danuta Kozikowska

Protokolant: sekretarz sądowy Edyta Baranowska

po rozpoznaniu w dniu 27 października 2021 r. w Kwidzynie

na rozprawie

sprawy z powództwa Banku (...) S.A. w B.

przeciwko P. S.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego P. S. na rzecz powoda Banku (...) S.A. w B. kwotę 23.926,16 zł (dwadzieścia trzy tysiące dziewięćset dwadzieścia sześć złotych 16/100) z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, nie więcej niż odsetki maksymalne za opóźnienie od kwoty 22.936,37 zł (dwadzieścia dwa tysiące dziewięćset trzydzieści sześć złotych 37/100) od dnia 19 lipca 2021 roku do dnia zapłaty oraz odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty 989,79 zł (dziewięćset osiemdziesiąt dziewięć złotych 79/100) od dnia 09 sierpnia 2021 roku do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. zasądza od pozwanego P. S. na rzecz powoda Banku (...) S.A. w B. kwotę 2.649,30 zł (dwa tysiące sześćset czterdzieści dziewięć złotych 30/100) tytułem zwrotu kosztów procesu z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

sędzia Danuta Kozikowska

Sygn. akt I C 526/21

UZASADNIENIE

Powód Bank (...) S.A. w B. wnosił o zasądzenie od pozwanego P. S. kwoty 23.926,16 zł wraz z odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w skali roku od kwoty 22.936,37 zł od dnia 09 sierpnia 2021 r. do dnia zapłaty. Powód wnosił nadto o zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania sądowego według norm przepisanych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że powód w dniu 12 marca 2015 r. zawarł z pozwanym Umowę o kredyt gotówkowy (...)nr (...), na mocy której powód udzielił pozwanemu w okresie od dnia 12 marca 2015 r. do dnia 10 kwietnia 2025 r. kredytu w kwocie 19.468,08 zł. Kredyt został wypłacony pozwanemu w dniu 12 marca 2015 r. Kredyt miał być spłacany zgodnie z umową kredytu w 120 ratach. Wskutek braku terminowej spłaty rat kredytu przez pozwanego i ziszczenia się przesłanek stanowiących podstawę wypowiedzenia umowy powód w dniu 28 maja 2021 r. wypowiedział pozwanej

umowę kredytową i postawił całą kwotę udzielonego kredytu w stan natychmiastowej wymagalności wzywając pozwanego do zapłaty całości zadłużenia w ostatecznym terminie zapłaty do dnia 18 lipca 2021 r. Pismem z dnia 20 lipca 2021 r. powód wezwał pozwanego za pośrednictwem kuratora do doręczeń do zapłaty należności z ww. tytułu pod rygorem wystąpienia na drogę sądową. Wezwanie przedsądowe zostało odebrane dnia 28 lipca 2021 r.

Powód wskazał, że na kwotę dochodzoną pozwem składają się następujące należności:

- 17.404,53 zł tytułem niespłaconego kredytu;
- 5.531,84 zł tytułem odsetek skapitalizowanych naliczonych w okresie:
 - od 10.12.2016 r. do 09.04.2017 r. w wysokości 9,13 % w stosunku rocznym;
 - od 10.04.2017 r. do 09.04.2018 r. w wysokości 9,15 % w stosunku rocznym;
 - od 10.04.2018 r. do 09.10.2018 r. w wysokości 9,12 % w stosunku rocznym;
 - od 10.10.2018 r. do 17.03.2020 r. w wysokości 9,13 % w stosunku rocznym;
 - od 18.03.2020 r. do 08.04.2020 r. w wysokości 9,00 % w stosunku rocznym;
 - od 09.04.2020 r. do 28.05.2020 r. w wysokości 8,00 % w stosunku rocznym;
 - od 29.05.2020 r. do 18.07.2021 r. w wysokości 7,20 % w stosunku rocznym;
- 989,79 zł tytułem odsetek karnych nieskapitalizowanych naliczonych z § 4 ust. 11 Umowy o kredyt gotówkowy od przeterminowanych rat kapitałowych:
 - od 18.09.2017 r. do 17.03.2020 r. w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP wynoszących za ten okres 10,00 % w stosunku rocznym;
 - od 18.03.2020 r. do 08.04.2020 r. w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP wynoszących za ten okres 6,00 % w stosunku rocznym;
 - od 09.04.2020 r. do 28.05.2020 r. w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP wynoszących za ten okres 4,00 % w stosunku rocznym;
 - od 29.05.2020 r. do 08.08.2021 r. w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP wynoszących za ten okres 2,00 % w stosunku rocznym.

Kurator ustanowiony dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego P. S. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o nieobciążanie pozwanego kosztami postępowania.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 12 marca 2015 r. powód Bank (...) S.A. z siedzibą w B. zawarł z pozwanym P. S. umowę o kredyt gotówkowy (...) nr (...), który został udzielony na cele konsumpcyjne. Całkowita kwota kredytu wynosiła 19.468,08 zł. Okres kredytowania miał trwać od dnia 12 marca 2015 r. do dnia 10 kwietnia 2025 r.

Wysokość oprocentowania kredytu była zmienna i na dzień zawarcia umowy wynosiła 9,00 % w stosunku rocznym. Oprocentowanie kredytu stanowiło sumę stałej w całym okresie kredytowania marży Banku wynoszącej na dzień zawarcia umowy 7,34 % i stawki WIBOR 6M z najbliższego dnia roboczego poprzedzającego dzień złożenia wniosku kredytowego, tj. z dnia 11 marca 2015 r. wynoszącego 1,66 % w stosunku rocznym.

Rzeczywista roczna stopa oprocentowania na dzień zawarcia umowy wynosiła 10,95 %. Całkowita kwota do zapłaty przez kredytobiorcę na dzień zawarcia umowy wynosiła 30.949,41 zł. W umowie ustalono, że raty kapitałowe i raty z tytułu odsetek płatne będą w 120 równych ratach kapitałowo – odsetkowych (ratach kredytowych) naliczanych w systemie annuitetowym, płatnych do 10 dnia każdego miesiąca w wysokości 247,90 zł. Pierwsza rata kapitałowo – odsetkowa miała być płatna do 11 maja 2015 r. w wysokości 282,29 zł. Ostatnia rata, mająca charakter wyrównujący miała wynieść 246,84 zł i być zapłacona do dnia 10 kwietnia 2025 r.

W § 4 ust. 11 powodowy Bank w przypadku braku zapłaty w terminie określonym w umowie zastrzegł sobie prawo naliczania odsetek karnych od przeterminowanych rat kapitałowych w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w skali roku.

Powód zastrzegł sobie nadto prawo wypowiedzenia umowy kredytowej z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia w przypadku między innymi nie dokonania przez kredytobiorcę w terminach określonych w umowie spłaty pełnych rat kredytu za co najmniej dwa okresy płatności.

Kwota kredytu w wysokości 19.468,08 zł została wypłacona pozwanemu w dniu 12 marca 2015 r. na rachunek bankowy wskazany przez niego w § 1 ust. 4 umowy, tj. (...).

/ **dowód:** umowa o kredyt gotówkowy (...) nr(...) – k. 7 – 9, Karta Deklaracji (...) – k. 10, potwierdzenie przelewu – k. 11/

W okresie od 12 marca 2015 r. do 31 października 2017 r. pozwany dokonał na poczet kredytu szeregu wpłat na łączną kwotę 7.391,26 zł (w 2015 r. – 4.217,74 zł, w 2016 r. – 3.091,38 zł, w 2017 r. – 82,14 zł).

/**dowód:** wydruki z systemu bankowego – k. 16 -20/

Pismem z dnia 20 lutego 2017 r. powód wezwał pozwanego do spłaty zadłużenia przeterminowanego w kwocie 513,34 zł.

W dniu 16 marca 2017 r. Bank powtórnie wezwał pozwanego do spłaty zadłużenia przeterminowanego w kwocie 760,81 zł w terminie 14 dni roboczych od daty otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia zawartej umowy i postawienia całości zadłużenia wraz z odsetkami i pozostałymi kosztami w stan natychmiastowej wymagalności oraz wystąpienia na drogę postępowania sądowego. Jednocześnie w przedmiotowym piśmie powodowy Bank poinformował pozwanego o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia.

Wezwanie do zapłaty przeterminowanego zadłużenia (w kwocie 9.916,73 zł) w terminie 14 dni roboczych powód ponowił w piśmie z dnia 28 stycznia 2020 r.

Korespondencja zawierająca powyższe wezwania każdorazowo była zwracana po dwukrotnym awizowaniu przesyłki, mimo wysyłania na adres wskazany przez pozwanego w umowie kredytu, tj. ul. (...), (...) K..

/**dowód:** wezwanie do zapłaty z dnia 20-02-2017 r. wraz z oryginałem koperty zwrotnej – k. 22 – 23, powtórne wezwanie do zapłaty z dnia 16-03-2017 r. wraz z oryginałem koperty zwrotnej – k. 24 – 25, powtórne wezwanie do zapłaty z dnia 28-01-2020 r. wraz z oryginałem koperty zwrotnej – k. 26 – 27/

W dniu 04 grudnia 2020 r. powód wystąpił do Sądu Rejonowego w Kwidzynie III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich z wnioskiem o ustanowienie kuratora dla pozwanego na podstawie art. 178 § 1 w zw. z art. 184 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz art. 601 k.p.c.

Postanowieniem z dnia 13 stycznia 2021 roku, sygn. akt III RNs 491/20 Sąd Rejonowy w Kwidzynie ustanowił dla osoby nieobecnej P. S. ostatnio zamieszkałego pod adresem (...) K., ul. (...) kuratora w osobie adw. N. R. celem podejmowania wszelkich czynności zmierzających do zachowania prawidłowego toku procedury przewidzianej w przepisach ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe w razie opóźnienia kredytobiorcy P. S. ze spłatą

kredytu gotówkowego (...) nr (...) oraz ochrony praw i interesu kredytobiorcy w postępowaniu w przedmiocie wymienionego kredytu gotówkowego.

W dniu 08 lutego 2021 r. powodowy Bank skierował do adw. N. R. jako kuratora ustanowionego dla pozwanego wezwanie do spłaty zadłużenia przeterminowanego w kwocie 13.015,30 zł w terminie 14 dni roboczych od daty otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia zawartej umowy i postawienia całości zadłużenia wraz z odsetkami i pozostałymi kosztami w stan natychmiastowej wymagalności oraz wystąpienia na drogę postępowania sądowego, a po uzyskaniu tytułu wykonawczego na drogę postępowania egzekucyjnego. Przedmiotowe pismo zostało doręczone kuratorowi pozwanego w dniu 11 lutego 2021 r.

Następnie w dniu 27 kwietnia 2021 r. powód ponowił wezwanie do zapłaty zadłużenia przeterminowanego, tym razem w wysokości 13.761,58 zł. Przedmiotowe wezwanie zostało doręczone kuratorowi pozwanego w dniu 04 maja 2021 r.

Obydwa ww. wezwania zawierały pouczenie o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia w trybie art. 75c ustawy Prawo Bankowe.

Pismem z dnia 28 maja 2021 r. powód wypowiedział pozwanemu umowę o kredyt nr (...) z zachowaniem okresu wypowiedzenia 30 dni od dnia doręczenia pisma. W związku z powyższym Bank wezwał pozwanego do zapłaty całości zadłużenia do dnia 18 lipca 2021 r. Wypowiedzenie umowy zostało doręczone kuratorowi pozwanego w dniu 08 czerwca 2021 r.

W dniu 20 lipca 2021 r. powód skierował do pozwanego przedsądowe ostateczne wezwanie do zapłaty zadłużenia w łącznej kwocie 23.907,08 zł w terminie do dnia 10 sierpnia 2021 r. pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego i egzekucyjnego. Przedmiotowe pismo zostało doręczone kuratorowi pozwanego w dniu 28 lipca 2021 r.

/dowód: odpis postanowienia Sądu Rejonowego w Kwidzynie z dnia 13 stycznia 2021 roku, sygn. akt III RNs 491/20 – k. 31, powtórne wezwanie do zapłaty z dnia 08.02.2021 r. ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru – k. 32 – 33, powtórne wezwanie do zapłaty z dnia 27.04.2021 r. ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru – k. 34 – 35, wypowiedzenie umowy ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru – k. 36 – 37, przedsądowe ostateczne wezwanie ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru – k. 38 – 39, akta sprawy III RNs 491/20 (wniosek o ustanowienie kuratora z załącznikami – k. 2 – 28, postanowienie z dnia 13 stycznia 2021 roku – k. 33)/

W dniu 09 sierpnia 2021 r. Bank (...) S.A. w B. wystawił wyciąg z ksiąg nr (...), zgodnie z którym na wymagalne zadłużenie pozwanego P. S. z tytułu umowy o kredyt gotówkowy (...) nr (...) z dnia 12 marca 2015 r. składały się niespłacona należność główna w kwocie 17.404,53 zł, odsetki skapitalizowane łącznie naliczone w okresie 5.531,84 zł, odsetki karne w kwocie 989,79 zł oraz dalsze odsetki karne, które obciążają pozwanego od dnia 09 sierpnia 2021 r. i powinny być obliczane od kwoty niespłaconej należności głównej oraz odsetek skapitalizowanych naliczonych do 18 lipca 2021 r., wynoszącej na dzień sporządzenia wyciągu 22.936,37 zł w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, które na dzień sporządzenia wyciągu wynoszą 2,00 % w stosunku rocznym.

/dowód: wyciąg nr (...) z ksiąg Banku (...) S.A. w B. – k. 6/

Sąd zważył, co następuje:

Mając na uwadze powyższe ustalenia, Sąd uznał roszczenie powoda za uzasadnione co do zasady.

Stan faktyczny Sąd ustalił wyłącznie na podstawie dokumentów przedłożonych przez powoda, tj. umowy o kredyt gotówkowy (...) nr (...) zawartej przez powoda i pozwanego, wyciągu nr (...) z ksiąg Banku (...) S.A. w B., a także pism w przedmiocie wypowiedzenia umowy kredytu i przedsądowych wezwań do uregulowania zaległości. Natomiast okoliczności związane z ustanowieniem dla pozwanego kuratora dla ochrony jego praw i interesu jako kredytobiorcy w

postępowaniu w przedmiocie ww. kredytu gotówkowego Sąd ustalił na podstawie akt sprawy III RNs 491/20 toczącej się w Sądzie Rejonowym w Kwidzynie III Wydziale Rodzinnym i Nieletnich.

Wiarygodność tych dowodów nie budzi wątpliwości Sądu, a kurator ustanowiony dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego również nie kwestionował wiarygodności tych dowodów. Kurator w odpowiedzi na pozew ograniczył się do wniosku o oddalenie powództwa i nieobciążania pozwanego kosztami procesu, nie formułując żadnych zarzutów ani nie zgłaszając żadnych wniosków dowodowych.

W związku z powyższym przyjąć należało, że stan faktyczny w niniejszej sprawie był bezsporny, a kurator de facto nie wdał się w spór co do zasadności roszczenia co do zasady i wysokości.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 1896) przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Definicja umowy kredytu wskazuje, że jest ona umową dwustronnie zobowiązującą. Z jednej strony, to bank zobowiązany jest do udzielenia kredytu, a potem uprawniony jest do uzyskania spłaty. Z drugiej, kredytobiorca ma prawo domagać się od banku wypłaty kredytu, a potem obciąża go obowiązkiem zwrotu. Kredytobiorca ma jeszcze także dodatkowe obowiązki. Zobowiązany jest do zwrotu sumy kredytu (spłaty kredytu) wraz z odsetkami i prowizją w terminach określonych w umowie kredytowej. Szczegółowe prawa i obowiązki stron określa umowa.

W niniejszej sprawie okolicznością bezsporną było, że pozwany nie zwrócił powodowi sumy kredytu w terminie określonym w umowie kredytowej. Zdaniem Sądu w tych okolicznościach roszczenie powoda o zasądzenie kwoty dochodzonej pozwem zasługiwało na uwzględnienie.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał roszczenie powoda za uzasadnione i na podstawie art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 1896) orzekł jak w pkt 1. wyroku, zgodnie z żądaniem pozwu zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 23.926,16 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, nie więcej niż odsetki maksymalne za opóźnienie od kwoty 22.936,37 zł od dnia 19 lipca 2021 roku (dnia następującego po ostatnim dniu kapitalizacji odsetek w łącznej kwocie 5.531,84 zł) do dnia zapłaty oraz odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty 989,79 zł od dnia 09 sierpnia 2021 roku do dnia zapłaty, o czym orzeczono w punkcie 1.

W punkcie 2. Sąd oddalił powództwo w pozostałej części, obejmującej odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym od kwoty 989,79 zł, stanowiącej odsetki karne nieskapitalizowane.

Podkreślić należy, że zgodnie z art. 482 § 1 k.c. od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłużnej sumy. Przepis ten wprowadza tzw. zakaz anatocyzmu, czyli ustalania i pobierania odsetek od zaległych odsetek (procent składany). Jego celem jest ochrona dłużnika przed niekorzystnymi skutkami takiej dyspozycji, których konsekwencji niejednokrotnie nie jest on w stanie przewidzieć. W przepisie jest mowa o odsetkach, bez dodatkowego wyróżnika, w konsekwencji przyjmować należy, że wspomniany zakaz stosuje się do odsetek za opóźnienie, jak i odsetek za korzystanie z cudzego kapitału (kapitałowych).

Oznacza to, że od nieskapitalizowanych odsetek dopuszczalne jest żądanie jedynie odsetek ustawowych za opóźnienie (w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych), i to dopiero od dnia wytoczenia o nie powództwa. Niedopuszczalne jest natomiast żądanie w takiej sytuacji odsetek w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie 3. na podstawie przepisu art. 100 k.p.c., który stanowi, że w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu.

W niniejszej sprawie żądanie powoda nie zostało uwzględnione tylko co do zakresu odsetek, a zatem w niewielkiej części. W związku z powyższym należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda całość poniesionych przez niego kosztów procesu.

Koszty procesu poniesione przez powoda w tejże sprawie to opłata sądowa od pozwu w kwocie 1.197 zł, zaliczka na wynagrodzenie kuratora w kwocie 1.440 zł oraz opłaty za poświadczenie notarialne odpisów dwóch pełnomocnictw w kwocie 12,30 zł (2 x 6,15 zł), tj. łącznie 2.649,30 zł.

Sąd zasądził nadto odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty zgodnie z art. 98 § 1¹ k.p.c.

sędzia Danuta Kozikowska